

Gotovo 80 odsto flaširane vode iz srpskih izvora proizvode fabrike koje su u rukama stranih kompanija.

“Srbija je u tišini prodala izvorišta vode bez javne rasprave, bez mišljenja javnosti i saglasnosti svojih građana. Naša zemlja nije iskoristila šansu da kroz svoj najbogatiji prirodni resurs državu pretvori u strateški važnu i bogatu zemlju. Tih 60 miliona evra ostvarenih prodajom nije iskorišćeno da se reše problemi sa vodosnabdevanjem u našim gradovima”, kaže za “Danas” ekonomistkinja Nada Vidović.

Ona je upozorila na novi korak koji se priprema, a to je privatizacija javnih vodovoda, čime Srbija u potpunosti gubi samostalnost u raspolaganju ovim resursom.

Vidovićeva je podsetila da izvorom Vlasinačke Rose, koja inače drži gotovo 15 odsto srpskog tržišta flaširanih voda, sada upravlja jedna od najvećih kompanija i eksploatatora vodnih resursa širom sveta, kompanija Koka-Kola.

“U februaru 2005. godine svetske kompanije Koka-Kola i Koka-Kola HBC kupile su po ceni od 21,5 miliona evra srpsku fabriku Vlasinka koja proizvodi mineralnu vodu “Rosa”. U tom regionu sada se pribojavaju da sledi nestašica vode, i da će Koka-Kola pokušati da iscrpi što više može vode za što kraće vreme, čime će oštetiti ravnotežu prirodnih podzemnih rezervoara, koji često zavise jedan od drugog. Koka-Kola je to isto već uradila u Ugandi”, tvrdi Vidovićeva.

Ona ukazuje da su strane firme do izvorišta vode dolazile i putem Beogradske berze, kupovinom akcija punionica vode, što je slučaj prehrambene industrije “Kolinska” iz Slovenije, koja je 2002. godine prva stekla vlasništvo nad “Palanačkim kiseljakom” iz Smederevske Palanke, tako što je otkupila kontrolni paket akcija na berzi.

Jedna od najznačajnijih privatizacija fabrika vode u Srbiji, ističe Vidovićeva, odigrala se 2004. godine, kad je većinski paket akcija srpskog Brenda “Knjaz Miloš” iz Aranđelovca otkupila Danube Food Group. Inače, tom fabrikom koja drži 24,36 odsto srpskog tržišta flaširanih voda danas upravlja holandski Clates holding koji je pod kontrolom takođe holandskog Adriatic BidCo B. V.

Druga po prodaji, BB Minakva, koja drži 18,5 odsto tržišta, u vlasništvu je Global Water investment grupe sa Devičanskih ostrva.

Vidovićeva dodaje da su za 26,5 miliona evra Beogradsku industriju piva, koja eksploatiše i flašira mineralnu vodu, kupili u julu 2007. godine litvanska firma Alita i švedska United Nordic Beverages. Takođe, u septembru 2008. godine, za četiri miliona evra država je prodala preduzeće “Nova Sloga” iz Trstenika, koje proizvodi “Mivelu”, jednu od najkvalitetnijih domaćih voda čiji je tržišni udeo sada nešto iznad pet odsto. Kupac “Mivele” je beogradski Frikom, čiji je vlasnik Agrokor, hrvatskog biznismena i prema Forbsovoj listi

jednog od najbogatijih ljudi na Balkanu - Ivice Todorića.

Da priča o eksploataciji vode nije za vlast ugodna, signalizira činjenica da od Ministarstva poljoprivrede Danas ni posle više od mesec dana nije mogao da dobije podatke o tome koliko država naplaćuje naknadu za eksploataciju tog dobra, koliko je pojedinačno zaduženje domaćih fabrika kao i to koje od njih i koliko duguju po tom osnovu. Zbog ćutanja administracije Danas je podneo žalbu Povereniku za informacije od javnog značaja.

izvor: 021.rs